

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 35.

WE SRZODĘ DNIA 4. MAIA 1796.

Besetzlich VIII Nr 120

Z Krakowa d. 4. Maia.

Dnia 2. t.m. po odprawionej z tej okazji w kościele S. Piotra wotowie, został tu przez J.W. Barona de Margelik Nadwornego kommissarza sąd apelacyjny instalowanym. Ten sąd składa się z 10 konsyliarzów,

jednego prezesa i jednego wice prezesa; prezesem jest Urodzony Urbański, a wice prezesem baron de Witorf. Prezes i wice prezes złożyli najpierw przed J.W. Nadwornem Kommissarzem przysięgę, a potem wysłuchał cały sąd razem. Seleye sądu odprawiają się u S. Piotra.

P A T E N T.

My FRANCISZEK Wtóry, z Bożej Łaski obrany Cezsarz Rzymski, po wszystkich czasach Pomnożyciel Rzeszy, Król Niemiecki, Węgierski, Czeski, Gallicy i Łodomeryi &c. Arcy - Xiążę Austrii, Xiążę Burgundyi i Lotharingii, Wielki Xiążę Toskański &c. &c.

Sposownie do Naszego Patentu pod dniem 21 Marca teraźniejszego roku, przez któryśmy obięcie przypadły nam części Królestwa niegdyś Polskiego ogłosili: wszyscy Wazallowie osiedli i mieszkańcy iakiego kolwiek stanu i godności bydl mogacy, którzy w obrębach zwyż wymienionego poselszye mają, a sami w odległości znajdują się; obowiązani są przy powroconey teraz publiczney spokojności i porządku, do dobr lub innych osiadłości swoich, w tej nowey kraioy naszych części, i do gospodarskich swoich zatrudnień powrócić.

Gdy teraz przy tej sprawiedliwości którą zawsze Rząd nasz wymierza, przy zgodney z prawami i wdzielnich stanach naszych przyjętej wolności Religii, tudzież przy łagodnych środkach którycheśmy w obięciu poselszyi tej Prowincyi użyli, żadna ugruntowana trwożliwość względem minionych rozruchow lub innych iakich okoliczności, powrotowi nieprzytomnych przeszkadzać nie może: Przywołujemy więc niniejszym Patentem tych wszystkich którzy w Woiewodztwach nam przez podział przypadłych Dobra i majątki posiadają a za granicą kraioy naszych dziedzicznych znajdują się (chyba by tamże w naszej Cesarzowskiej służbie byli) z tym wyraźnym rozkazem, aby w trzech miesiącach od dnia publikacyi niniejszego Patentu, z Familiami swemi do kraiu powrocili, albo przyczyny dłuższyego swoiey nieprzytomności, lub potrzebnego oddalenia gruntownie okazali; a takowych

Ll

powodów ważność przyzwolicie roztrząsana, rozważona i przez nas decydowana będzie.

Gdyby zaś, przeciw oczekiwaniu naszemu, niektórzy znieprzytomnych, iedno lub drugie dopełnić omieszkali, dobra ich, iako umyślnie opuszczone, sekwestracji bez żadnego względu podpadać będą.

Dla umocowania w tej mierze Oycowskiey naszej woli, niniejszy Patent własną ręką podpisany, pieczęcią naszą stwierdzić rozkazaliśmy.

Dan w Stołecznym i Rezydencyonalnym Mieście naszym Wiedniu dnia 25 Mar-
ca 1796. Panowania naszego piątego Roku.

FRANCISZEK.

(L.S.)

Leopold Hrabia de Kollowrat, Krolestwa
Ceskiego Supus &c A.A. Kanclerz.

Henrik Franciszek Hrabia v. Rottenhann.

Z rozkazu Najjaśniejszego J.C.K. Mc
podpisano, Leopold v. Haan.

Z Wiednia d. 27. Kwietna.

W pomiar odebranych znacznych po-
siłkow, ruszyła się nieprzyjacielska armia
we Włoszech, w całej swej malsie dla
dopięcia dawno już ułożonego zamiaru posu-
nięcia się ku Ceva i Bochetta, a nadew-
szystko opanowania z natężeniem wszel-
kich sił tamtejszych okolic.

Dnia 12 tego miesiąca zostały Celsar-
skie woyska pod kommandą feldmarszał-
ka hrabi Argenteau i jenerał maiora
Rukavina, przewyższającą siłą nieprzyja-
ciela aż do Baretto nazad odparte; lecz o-
debrawszy tak feldmarszałek Argenteau,
iako też pułkownik Vukasowich w lu-
dziach posiłki, dostali rozkaz aby stano-
wiska Dego do ostatniego bronili i nie-
przyjacielowi pod Sasello dywersyą uczyni-
li. Tym czasem, nieprzyjaciel, który się
już był d. 12 aż do Pentynorka posunął,
ruszył zaraz d. 13 przeciwko Dego i zagro-
ził ze wszystkich stron temu stanowisku;
lecz d. 14 cofnął się przez Rochetta do Cai-
ro nazad, ale tylko iak się potym pokaza-
ło w celu żeby z większą siłą przeciwko
Dego postąpił; iakoż nieadługo pokazał
się we 3 kolumny i z wielą armatami
przed Dego. Stojące tam Celsarskie wo-
yska odpierały prawdą z wielką zapalczy-
wością i chwalebnym mężstwem kilkokrot-
ne nieprzyjaciela ataki; pułkownik Vuka-

sovich w padłszy z pod Sasello nieprzyja-
cielowi we flankę, atakował go z wielką
odwagą, i spędził z iedney po drugiey go-
ry aż za Dego; zabierał mu już armaty i
przeszło 500 niewolnika zrobił; lecz nie-
przyjaciel naprowadzając zawsze świeże
kolumny do ataku, i gdy Celsarskie wo-
yska pod kommandą feldmarszałka Argen-
teau widząc się ze wszystkich stron ści-
śnionemi, musiały się nakoniec do Terzo
cofnąć.

W tym samym czasie napadł nieprzy-
jaciel z wielką natarczywością i przemaga-
jącą siłą, na stojącego w Colseria z czę-
ścią Giulayskiego korpusu woluntaryuszów
i iednym batalionem grenadierów Piemon-
ckich, feldmarszałka Provera, i pomimo męż-
ny odpór potrafił to stanowisko opanować.

Podobnym sposobem przebrnął nie-
przyjaciel przemocą przez dolinę Calisa-
no, opanował stanowisko S. Giovanni Mu-
rialdo; daley przeszedł przez dolinę Sta-
naro i po uporczywey potyczce opanował
Battifollo.

Kiedy kommanderujący jenerał pisał
ten rapport d. 16 t. m. z głównej kwatery
w Acqui, nie była mu jeszcze właściwie
strata z naszej strony wiadomą, i był za-
trudniony rozciągnięciem forpocztów od
Bochetty przez Villa Calde, do Rossiglior-
ne, Ponzone, Mollare, Cremollino, Car-
tosio i Melazzo, aż do stanowiska Acqui.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W E S R O Z O D E D N I A 4. M A I A 1796.

Po installacji C. K. Trybunału appellacyjnego w Kollegium S. Piotra wyszło do wszystkich ziemstw następujące obwieszczenie.

Z strony niżej podpisanego wszystkie C. K. Ziemstwa uwiadomiamy się iż gdy J. C. K. i Apostolska Mość Pan nasz Miłościwy Trybunały pierwszej instancyi Szlacheckie, ieden w Krakowie drugi w Lublinie, dla Gallicyi zachodniej ustanowionemi mieć chce, a do tych Osoby z Grona terazniejszych sądów ziemiańskich przybranemi bydyż życzyłyby sobie mogły. Azeby takie osoby swoje zdania na piśmie należytemi dowodami, tak dawniejsze urzędowanie iako też osób nadgłaszających się zdadność, i dobrą moralność, niemniej języka Łacińskiego umiejętność, probującemi, wsparte, iak naysprędy tu przesyłały. Dan w Krakowie dnia 2. Maia 1796 Roku.

*J. C. K. Apostolskiego Maiestatu tajny Konsyliarz
Stanu C. K. Appellacyjnego Trybunału Gallicyi
Zachodniej Krakowski Prezes i wteyże Prowincyi
do Regulacyi sądownictwa Nadworny Kommissarz.*

Mikołay Urbański.

*J. C. K. Regulacyjney Sądownictwa
Kommissyi Godefryd Moritz.*

Z Paryża dnia 14 Kwietnia.

Dyrektoryat, który teraz naydzielniejszych krokow do popierania wojny używa, zaczena liwerantom armii Reńskiej pieniędzy gotowych poddawać, i to jest ta przyczyna dla czego ludor do 6000 liw. poszedł w górę.

Jenerał Moreau, który bierze po jenerale Pichegru nad armią Reńską komendę, jest tu teraz w Paryżu, ale iak tylko odbierze swą instrukcyą, odiedzie za kilka dni. — Z Bordeaux piszą, iż tam kilku tokarzy zaaresztowano, którzy robili laski z pugałami, i te były do Lyonu obstalowane.

Royalisci, którzy byli opanowali miasto Sancerre i tam nową Wandę uformować grozili, zostali pobici i miasto od republikanow nazad odebrane. Administra-

torowie departamentu Nievre donosili o tym d. 10 t. m. ministrowi policyi w następującym liście.

Obywatelu Ministrze!

Niech żyje rzeczpospolita! Szuanie zostali w Sancerre w departamencie Cher pobitemi. Walka zaczęła się dziś o godzinie 5 z rana; republikańska armia była na 3 kolomny podzieloną: narodowa gwardya Niewru znajdowała się na prawem skrzydle; jenerał Desenfans kommanderował środkiem, a jenerał Canuel lewem skrzydłem. Sam szrodek uderzył na buntowników, którzy dzień przedtym byli wyszli z miasta; 42 padło ich na placu; pomiędzy temi znajduje się 3 Xży i 4 wodzow, a ieden X. dostał się wręce republikanow. Wszystka broń, wszystkie konie buntownikom, wpadły także wręce republiką.

now; jenerał Desenfans złapał ich korespondencyą i sławą ich białą chorągiew, na której jest napis: Niech żyje Król, niech żyje Jezus! Lecz obywatelu Ministrze, ile jest wielkie to zwycięstwo republikańców, potrzeba się jednak starać, aby przed wszystkim nie dać do siebie przyjsć, tej reszcie katolicko-krolewskiej armii, która dotąd napastowała departament Cher, i która stoi w związku z departamentem Niwru, po niniejszej porażce. Przez wewnętrzne rozruchy spodziewają się royalści obalić Rzeczpospolitą; lecz potrafimy zniszczyć ich nadzieje, zwłaszcza jeżeli się poważą tak publicznie pokazać iak w Sancerre.

Nawet i środkowa administracya departamentu Nièvre donosiła dyrektoryatowi, iż dnia 10 została w mieście Sancerre chorągiew zwycięzka zapięta, i że republikanizm odniósł świetne zwycięstwo nad niewolnikami royalizmu i uprzedzenia.

W tych dniach sprawił także wewnętrzny minister Benezek jenerałowi Pichegru ucztę; ta uczta była prosta, ale bardzo gustownie z porządkoną. Trofea, girlandy i kwiaty, które się po całym stole rozciągały, przypominały rycerskie dzieła i sławę zdobywcy Hollandyi. Najpierwsze zdrowie, wypiełnił minister jenerała Pichegru, iż go Rzeczpospolita może hardo i do przyjaciół i przeciwko nieprzyjaciółom swoim użyć. Ciało dyplomatyczne złożone z 7 ministrów, Doulcet i Creuze la Touche iako prezydenci obydwóch rad, jenerał Moreau następca Pichegru i inni jenerałowie byli na tej uczcie przytomni; wiele przypatrywaczów, i kilku obcych ministrów, pomiędzy innemi, byli mu na ich żądanie margrabia del Campo i baron Stael prezentowani. Wieczor był dawany koncert.

Dobra posekwestrowane pod czas terazniejszej wojny osiadłym w Hiszpanii Francuzom, niebyły jeszcze dotąd oddane; ale teraz pisał Xże pokoiu (Alcudya) d. 28 marca do utrzymującego intereśsa Francuzkie w Madrycie, iż posłane już są do ustanowionej odwetowej kommisyi potrzebne rozkazy, aby im nieodwłocznie dobra ich po oddawano.

Reprezentant Rivaud, który teraz od armii Mozeli i Renu nazad odwołany, pisze w ostatnim liście do dyrektoryatu, iż te armie znosząc z największą cierpliwością niedostatek żywności, i że duch republikański, który je ożywia, nie każe się teraz, kiedy mają żywności zapewnione, iak tryumfów przy nowo otwartej kampanii spodziewać, które zadecydują walkę wolności przeciwko zewnętrznym nieprzyjaciółom. — Tutejsza urzędowa gazeta donosi, iż W. Xże Toskański w dzięcznym będąc za zrobiony pokój z Francją, wyznaczył hrabiemu Carletti roczną pensyą.

Pod S. Malo wylądowało znówu niedawno 2 do 300 emigrantów; republikańskie wojska napadły na nich, położyły jedną część na placu i wielu w niewolę zabrały. Z tych zostali potem rostrzylanemi: Hrabia Bottefel i obydwa jego synowie, hrabiowie Serrant, Raimond i Bottefel Moreau, margrabia Argentré i St. Audrè, szlachta Foronniere, Langerie, Madel, Rousseau, St. Brillant, Roufsault, Suzannet, Campagne, Duval, Sontel, Hypolithe, Pire i Nicolai. — Nawet i wielki iakmuznik Charetta X. Gogne, który kazał dla royalistów werbować i każdemu rekrutowi 120 liw: gotowych pieniędzy dawał na rękę, został złapanym i potem rostrzylany.

O negocyacyach pokoju, które pomiędzy naszym rządem i dworem Wiedeńskim zachodziły, daie się tyle słyszeć, iż Celsarz podawał następujące punkta, iako przedugodnie artykuły do pokoju:

1. Anglia, Sardyni i rzesza Niemiecka mają być w pokoju zajęte.
2. Niderlandy Austrjackie, i kraie Niemieckie, które są wojskiem Francuzkim zajęte, mają być nazad oddane.
3. Francya nie ma się więcej w wewnętrzne intereśsa Hollandyi mieszać. Te punkta znajduia się w jednym tutejszym piśmie, które jeden z członków rady starszych wydaie.

Coż może bardziej, mowi tutejsza urzędowa gazeta, zapalić sprawiedliwą gorliwość w Francuzach, do zniesienia stale wszystkich ofiar, których wojna

wymaga, jeżeliby jeszcze potrzeba było jakiego powodu do ożywienia męstwa, którym nasze armie tchną, iak przekonanie, iż od szczęśliwego powodzenia wojny, do ktorej nas konieczna obrona zagnęła, zawisła nietyko wolność nasza i niepodległość rządu, ale nawet iestestwo naszej oyczyzny. Ktoż może teraz powątpiwać iż zamiarem potroynego alliansu, nie iest podzielenie i podbicie Francyi? Mowią za pewną rzecz, dodaie daley, iż w Weronie i około Werony znajduie się do 800 znaczniejszych emigrantow, którzy iuż przeszłe urzędy pomiędzy siebie podzieliłi.

Sławny patryarcha litteratury i piękných nauk Laharpe, znajduie się teraz w tak mizernym stanie, iż musi niektore dzieła swej biblioteki, rzadkie i piękne edycye Eurypidesa, Longina, Hommera &c. potedynczo przedawać. Podał list do dzienika Paryzkiego, w którym pomiędzy innemi rzeczami mowi: "Gdy od dawnego czasu postradałem mego majątku, i gdy smutne położenie, w którym się od pół roku znajduię, pozbawiło mnie ostatnich sposobow, zarobienia na siebie przez moje talenta, niepozostało mi się nic więcey iak łożko i książki. Te ostatnie są mi bardzo mile; lecz potrzeba iedzenia iest większą, iak czytanie &c. „ Po ogłoszeniu tego listu postało mu wielu zapomożenie w gotowych pieniądzech.

Przeszły poseł w Konstantynopolu Descorches, który się tu teraz znajduie, usprawiedliwia się w tutejszych pismach na uczynione sobie zarzuty, od zawiadującego dawniey interesami w Konstantynopolu obywatela Hennin.

Sesysie rady pięciuset. Sefsya d. 10 kwietnia. Od nieiakiiego czasu podały wdowy reprezentantow Petion, Buzot, Valazé, Gorsas &c. petycją radzie, w ktorej upraszały o wspomozienie. Rada wyznaczyła do tego kommisysą; teraz przyniosł Bailleul imieniem tey kommisysy radzie rapport. "Jako zonom reprezen-

tantow ludu, rzekł, nie iest im narod uie winien; ale kiedy tyrani Francyi, musieli po ciałach ich mężow, do despotysmu przechodzić, zasługują sobie na stopień obok najsławniejszych rycerzow oyczyzny, którzy w obronie rzeczypospolitey poległi, bydź umieszczonemi. Ah! gdyby do życia powrocili, gdyby się tu w posród nas pokazali, z iakim ukontentowaniem, z iaką wdzięcznością byśmy ich nie przyięli! Ale o to! przychodzą na ich miejsce pograżone w smutku wdowy, i sierociate ich dzieci. Ich szanowne ubóstwo iest naywiększą pochwałą nieinteresowności i prawdziwego patryotysmu, tych mężow, którzy w obronie zasad wolności poległi. „ Bailleul proponował potym, żeby w dowom Petiona, Carras, Gorsas, Valazés, Brissots i Philippeau, roczną pensyą po 2000 liwr: wyznaczyć, a gdyby ktora z nich umarła aby ich dzieciom, poki niedożydą do 14 lat była wypłaconą. Żądano tey samey sprawiedliwości dla wdow reprezentantow Sales i Gardiena i dla syna Camilles Demoullins. Rada nakazała aby te imiona w ten sam projekt były wciągnione, i dopiero po wydrukowaniu będzie roztrząsany; niewątpią iż się ntrzyma. — Kommisysy inspekcyney wyznaczono na budowanie 30 mill: liwr:

Sefsya d. 11 proponowano aby zatrzymana deputowanym pensyą ustawą d. 25 października, tak iak innym reprezentantom wypłaconą została. Po długich sporach uchwalono. — Ministrowi policyi wyznaczono pół milliona.

Sefsya d. 12. Z okazaży wyznaczoney kommisysy, aby zdała rapport o położeniu południowey Francyi, powstały wielkie spory, i dopiero się uspokoily, gdy zdecydowano, aby dyrektoriat zdał o tym rapport.

Z okazaży zapadłey rezolucyi, aby d. 16 dany był rapport o politycznych tawarzystwach, rzekł Drouet: Zuchwałość nieprzyiaciół rzeczypospolitey co dzień się powiększa; duch powszechny iuż ostygł. Na miejsce owego zapału, który niedawno unosił Francuzow nad wszystkie inne ludy, zamienił się w niedbałość o interesy

oyczyzny; potrzeba zatym ożywić nazad ducha powszechnego.,,

Sesja d. 13. Postanowiono, aby zniósł kommissya do zdania rapportu o położeniu południowej Francji, oddała wszystkie urzędowe dokumenta dyrektorowi. — Na propozycyę Camusa imieniem wydatkowej kommissyi, postanowiono osobną kommissyą, która będzie miała nad skarbem narodowym dozór, i żeby ile razy rada zechce, aby iey dała o skarbie sprawę.

Z Włoch dnia 13 Kwietnia.

Podług wiadomości d. 6 z Turynu, umyślił Król Sardyński i tego roku odwiedzić armie; d. 11 ma wyjechać najpierw do Mondowii do Ceva. Krolewicz Xże Monferatu, poiedzie d. 9. na odebranie kommandy nad armią w dolinie Aosta, a Xże Aosty weźmie zato nad armią w dolinie Susa kommandę. Trzecia Piemontcka armia stoi wspólnie z Cezarskimi posiłkowemi wojskami pod Ceva pod kommandą jenerała Collii w związku z Cezarską armią.

Złapano Francuzkiego kuryera, który wioś listy z Sabaudyi od jenerała Kellermanna i innych jenerałów do Nicy i na brzegi Genui do jenerała Buonaparte; potem złapaniu rozestano zaraz kuryerów do armii.

Z Genui piszą d. 9 t. m. iż kommanderujący Francuzki jenerał Buonaparte przybył do Savona, i że przychodzą jeszcze zawsze Francuzkie nowe woyska; jest ich już rachuiąc w to i tak nazwanych huzarów wolności do 10,000 jazdy i konnych strzelców na gruncie Genujskim. W Albenga założyli oboz rozerwy.

Jenerałowie Francuzcy Cervoni i Laharpe, którzy pod Voltri stali, postali d. 7. i 8 o zaszyłych na d. 6 pierwszych nieprzyjacielskich krokach Francuzkiemu ministrowi Faipoult w Genui urzędowe rapporta, które ten rozkazał zaraz rozdrukować.

W Porcie Genujskim znajdują się 2 wojenne Angielskie okręty, a trzeci stoi o podal; są przeznaczone do popierania ataku, który ma na lądzie nastąpić. Mo-

wia także iż w pobliskości krąży część Angielskiej floty, która w potrzebie przybędzie na pomoc. — Przeznaczony do Toskanii Francuzki konsul obywatel Belleville przybył już do Liwornu.

Z Portu Fiorenzo (w Korsyce) dochodzi wiadomość, iż zabrany przez admirała Hood przeszłego roku Francuzom wojenny okręt ca ira o 84 armatach, i który już przy flocie używanym był, d. 11 niespodzianym sposobem się spalił. Ogień tak tęgi na nim powstał, iż nie było sposobu uratowania go; został tylko od innych okrętów, aby się niezapaliły na morze wypchniętym; niewiedzieć zkad się ogień wziął, ale cały okręt spłonął. — Na Weneckim okręcie przybył do Liworna Tunistański poseł; ma się udać do Korsyki dla zagodzenia z wice Krolew, zaszyłych waśni pomiędzy rządem Angielskim i Beyem.

Z Worms d. 12. Kwietnia.

W nocy na niedzielę przyszedł tu do Cesarskich Niderlandzkich regimentów rozkaz, aby się śpieszno ruszyły do zbliżenia się ku teatrowi wojny; od tego czasu jest wszystko w poruszeniu: regimenta Clairfait, Wirtemberg, Beaulieu, i Murray już za Ren przeszły. Te i więcej regimentów jazdy, są do armii niższego Renu przeznaczone, i mają się złączyć z armią pod kommandą Xcia Wirtemberga; zmocnienie armii niższego Renu jest tym potrzebniejsze, że i Francuzów w te strony zawsze więcej przybywa.

Od wyższego Renu d. 16 Kwietnia.

Główna kwatery Xcia Kondeusza jest teraz w Rigels, przy Offenbourg; sam Xiążę stoi w pałacu Xiążęcia Schwarzenberskiego. Jego wojskiem większa część wsiow między Offenburg i Freyburg jest obsadzona. Piechota czyni służbę nad Renem; ale szlachecka jazda tak iako i korpus rotmistra Koron ma kanton w Szwabii. Xże Richelieu, który tym korpusem kommanderował podziękował za służbę, a hrabia Harcourt na jego miejsce jest naznaczonym.

Dnia 7 t. m. w Rigels obchodzono nabożeństwo za jenerała Stoffleta.

R

Z Hagi 19. Kwietnia.

Niderlandzki naród słynął od dawna z ścisłego zachowania prawa narodów. Zgromadzenie narodowe okazało świeży dowód, iak świecie zachowuje względem każdego te prawa.

Dwa obce okręty ze zbożem, z nagłone zostały przed nawałnością, zawinąć do portów Hollenderskich i ładunek swój na ład wysadzić.

Po wyszpontowaniu i naprawieniu okrętów starali się ich właściciele u zgromadzenia narodowego, o wypuszczenie tego zboża i uwolnienie ich od cła na nie przypadającego. Zgromadzenie narodowe nie wchodząc w roztrząsanie czyli wspomniony ładunek jest przeznaczonym dla Anglii lub nie, mając jedynie wzgląd na prawo narodów, iż na neutralnym statku, neutralny ładunek, zezwoliło na słusność prośby żeglarzy, i dało przykład godny do naśladowania sprawiedliwości.

Rozpuszczona wieść po gazetach zagranicznych iakoby się w Szwajcaryi żalono, iż regimenta Szwajcarskie będące na Hollenderskim żołdzie, źle traktowane były, a mianowicie iż im kapitulacyi niedotrzymano, iest fałszywą. Rząd tutejszy przyznał oficyerom i żołnierzom Szwajcarskim, którzy 25 lat wysłużyli, iako też wszystkim do dalszej służby niezdatnym, całkowitą pensyą; tym zaś co 18 lat w służbie byli, dwie trzecie części ich pensyi zabezpieczył, ktoraby im się ściśło biorąc podług traktatów 1712 i 1713 nienależała bo żadney na to inney kapitulacyi nie mają. — Przeciw regimentowi May, który na końcu już stał w Heusden, zaszły wielkie skargi; kilku z niego żołnierzom bardzo sobie tam nieprzyzwoicie postępowali. Potrzeba jednak oddać sprawiedliwość abszcytowanej gwardyi Szwajcarskiej, która przez cały ciąg swej służby, wyiawszy kilka wykroczeń w marszu, zachowała się w obrębach powinności aż do ostatniego momentu.

Generał Beurnonville znowu ztąd w piątek odjechał; obeyrzy swoią armią i nasze granice, a potem się uda do Utrech-

tu swojej główney kwatery. Żąda on na nowo powiększenia żołdu dla 25,000 Francuzkiego w naszej rzeczypospolitey znaydującego się woyska; co około pół milliona złota rocznie wyniesie, choć żołnierze Francuzcy i teraz większy żołd mają niż nasi.

Nowy Prezydent Bicker, zaczął wczoray swoy urząd od proźby współczłonków zgromadzenia narodowego, aby zdania swoje tak krotko i zwięźle iak tylko bydy może przekładali. Sessya przeszła piątkowa była nieco z powodu deputacyi od oficyerów Batawskich żalących się, iż ich wyłączo od służby burzliwą.

Na sessyi wczorayszey, na ktorey pierwszy raz wszystkie członki w swoich nowych szarfach znaydowali się, żądała brabancya Hollenderska aby i iey deputowanych w wydziałach zgromadzenia narodowego mieć pozwolono. Czytano także list od iednego z naszych ministrów donoszący, iż Austriacy w znaczney liczbie ku niższemu Renowi ciągną. — Ponieważ sekretarze interesów zagranicznych mają w zgromadzeniu narodowym głos doradny, przeto zawsze są z wydziału zgromadzenia przytomni.

Z Sztokolmu d. 15. Kwietnia.

Nasze uzbraiania się idą z naywiększym ciągle pospiechem. Kilka set ludzi dzień na dzień w tutejszym okrętowisku pracuje, aby nasza eskadra z szalupami armatnemi naydaley za miesiąc była zupełnie gotową. Sam Xę Regent, iak mówią, iedzie do Karlskrony dla zobaczenia robot około wygotowania wielkiej Flotty. W terazniejszych woyny okolicznościach bardzo sobie wiele obiecuiemy po nim, iako po człowieku mającym wiele Talentów i doświadczenia tak w woyskowości iak i w marynarstwie.

Z Finlandyi donoszą, nam iż tam między wieśniakami osobliwie panuje naywiększy zapał do obrony oyczyzny. Dowiedziawszy się chłopci na iarmarku w iednem Finlandzkim miasteczku o uzbraianiu się przeciwko nam Moskwy, ofiarowali natchmiast rządowi siedmset koni przysta-

wie i sami osobiście poysć do granic.

Tuteysza Akademia pięknych nauk, przyznała P. Cras profesorowi przy Athenicum w Amszterdamie wyznaczoną nadgrode w medalu 26 czer: zło: wartaiącym, za ułożenie pisma na pochwałę Grociusza. Jenerał Wrede odiechał do Finlandyi. Baron Engöstem, który jako Szwedzki minister miał iechać do Wiednia, odebrał świezo pozwolenie od Dworu, zabawienia bez ograniczonego czasu, gdzie mu się będzie podobało, a interesa Szwedzkie będzie zastępował w Wiedniu aż do 1 lipca P. Bildt; potem gdy ten do Ratysbony wyiedzie, sekretarz Fr: Sam: Silfverstolpes w charakterze zawiadującego interesami. Ten ostatni odieżdza ztąd jutro.

Z Genui dnia 7 Kwietnia.

Rząd nasz doszedł za doniesieniem, tak nazwanych denoncyacyi ofiar, do odkrycia czarnego spisku, którego zamiarem było, oddać Francuzom bramę S. Tomasa, a potem zrobić podobną Francuzkiej rewolucyą. Wyznaczono zaraz dwóch kommissarzy, którym nadano nieograniczoną moc, aby winnych wyprawili we 24 godzinach na tam ten świat, a podeyrzanych i włóczęgów, choćby nawet pierwsi byli na urzędach na dwa lata z kraiu. Bardzo wiele po aresztowano już takowych ludzi i wszelkie schadzki i publiczne procesysy aż do dalszego czasu zakazano; wszystkie austerye przetrzesiono i ciemne zakadki miasta kazano oswićić.

Voghera w Piemonie d. 12 Kwietnia.

Rząd Genuenski postępuje wciąż w wyszukiwaniu do ostatniego spisku należących osób; za aresztowano ich wielką liczbę, i los ich będzie wnet zadecydowanym. Tenże sam rząd wydał do wszystkich urzędów i kommandantów rozkazy, aby przechodzące Austryackie woyska, wszędzie dobrze i z przyzwolitym dla nich uszanowaniem przyjmowano. — Celsarska głowda kwatery została z Novi do Acqui przeniesioną.

Z Linz dnia 13 Kwietnia.

Francuzi posuwają teraz co raz to da-

ley ku Sieg swoje patrole. Przeszłego poniedziałku, przyszło 300 ludzi aż o 3 mile do Hachenburg; pobawiwszy tam kilka godzin, powrocili nazad. — Austryacy rozciągneli się w wielkiej sile wzdłuż Siegu, i nad brzegiem tej rzeki nasypali wiele batteryy; około Altenbirch mają uformować z kilku tysięcy oboz.

Z Zemlina dnia 11 Kwietnia.

Tak w Syrmii iako i w Bannacie zakupują na Celsarski rachunek wiele owsa, który będzie rzeką Sawą do Carlsztatu spuszczoneym, a ztamtąd poydzie przez Tryest do Włoskiej armii. Przyszło tu takżeniedawno z Baia 4 okręty wielkie owsa i 5 z Szegodin, które mają to samo przeznaczenie. — Co się tyczy przyszley wojny pomiędzy Rosyą i Portą, dowiadujemy się iż Moskale bardzo wiele woyska na granicę Moldawii i Tureckie ściągają, i mieli tam już wielkie magazyny pozakładać. Słychać z resztą, iż przeciwko samemu Turkom jest 80,000 woyska pod kommandą feldmarszałka Suwarowa przeznaczonego. Te wieści potrzebuują jednak potwierdzenia, ponieważ dotąd niewyszło jeszcze nic w tej mierze urzędowego; to co mowiemy, mamy od podrożnych. Lecz częstokroć gadają tak długo o iakiej rzeczy, poki nie wygadają, zaczym i tu może bydyć to samo; z właszcza że inne wiadomości ktore za niewatpliwe podaia, donoszą iż większa część woyska Rosyyskiego wyszła z Litwy i nawet z ciężką artylleryą.

Z Alzey d. 14 Kwietnia.

Tu jest wszystko w poruszeniu; wyszedł ztąd Celsarski regiment piechoty Mitrowskiego i dragonii Latoura i dziś jeszcze przejdą Ren; domyslaia się iż są przeznaczone do czynienia w Westerwald. Na ich miejsce przyjdzie tu z Worms regiment Xcia Hohenlohe, i ułani Latoura już tu weszli. Spodziewane w krotce Saskie woyska mają tu iak słychać w tych okolicach stać; wszystkie te przygotowania kaza się spodziewać prędkiego rozpoczęcia kampanii.